

Odpowiedź podsekretarza stanu w Ministerstwie Środowiska - z upoważnienia ministra -

na interpelację nr 16529

w sprawie opłat za odprowadzanie odpadów komunalnych przez osoby zamieszkujące w wielu miejscach

Szanowna Pani Marszałek! Odpowiadając na interpelację posła Jacka Kwiatkowskiego, przekazaną przez pana Marka Kuchcińskiego, wicemarszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, pismem z dnia 11 kwietnia 2013 r., znak: SPS-023-16529/13, w sprawie opłat za odprowadzanie odpadów komunalnych przez osoby zamieszkujące w wielu miejscach, w załączeniu przekazuję stosowne wyjaśnienia.

Zgodnie z art. 6c ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012 r. poz. 391, z późn. zm.) gminy są obowiązane do zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. Słowo "zamieszkują" zostało użyte celowo, ze względu na planowane zniesienie obowiązku posiadania meldunku. Stosownie do art. 6h ww. ustawy właściciele nieruchomości są obowiązani ponosić na rzecz gminy, na terenie której są położone ich nieruchomości, opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Obowiązek ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku nieruchomości zamieszkałych powstaje za każdy miesiąc, w którym na danej nieruchomości zamieszkuje mieszkaniec.

Zobowiązanie z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest więc zobowiązaniem powstającym za okresy miesięczne. W tym okresie musi zajść zdarzenie warunkujące powstanie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi - zamieszkiwanie mieszkańca na nieruchomości. Wskazuje to wyraźnie, że obowiązek uiszczenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi może powstać nawet wówczas, jeżeli ktoś zamieszkuje na danej nieruchomości tylko w jednym miesiącu w roku kalendarzowym, a w innych miesiącach zamieszkuje na innej nieruchomości. Jeżeli dana osoba zamieszkuje na danej nieruchomości w określonym miesiącu, to oznacza to również, że przez ten okres osoba ta nie zamieszkuje na innej nieruchomości. Istotne jest więc zamieszkiwanie danej osoby na nieruchomości w danym miesiącu. W tym miesiącu, w którym powstaje obowiązek uiszczenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, nieruchomość musi być zamieszkana.

Zamieszkiwanie oznacza rodzaj pobytu osoby cechujący się zaspokajaniem codziennych potrzeb życiowych tej osoby w mieszkaniu faktycznie zajmowanym, stanowiącym jej centrum życia domowego w danym okresie, a w szczególności nocowania, stołowania się i wypoczynku po pracy czy nauce. Dana nieruchomość w określonym okresie stanowi więc miejsce koncentracji interesów życiowych określonej osoby. Oznacza to też, że inne miejsca nie mogą być uznane za miejsca, w których koncentrują się interesy życiowe tej osoby w danym okresie. W przypadku ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach okresem, w którym musi zaistnieć wskazany powyżej stan, jest wyłącznie okres miesiąca kalendarzowego. Okres ten jest okresem, za który powstaje obowiązek uiszczenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Sporadyczne czy okazjonalne (odwiedziny) przebywanie w danym budynku (nieruchomości) nie jest i nie może być uznane za zamieszkanie w powyżej wskazanym

znaczeniu. Za zamieszkiwanie na danej nieruchomości nie może więc być uznane przebywanie danej osoby tylko sporadyczne na danej nieruchomości, np. w związku z wyjazdem weekendowym w celach rekreacyjnych, pobytem w hotelu. Takie sporadyczne przebywanie na nieruchomości nie powinno być uznawane za zamieszkiwanie na danej nieruchomości w rozumieniu ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Podkreślić należy jednak, iż fakt, że dana osoba większą część roku kalendarzowego zamieszkuje w innym miejscu, nie wyklucza sytuacji, w której w danym miesiącu lub miesiącach osoba ta może mieszkać w innym miejscu w rozumieniu ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, co powoduje powstanie obowiązku uiszczenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W wielu wypadkach obowiązek uiszczenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi będzie więc związany z sezonowym zamieszkiwaniem mieszkańców na danej nieruchomości w miesiącach wakacyjnych. W tych miesiącach wiele osób mających nieruchomości letniskowe przenosi się do nich, aby mieszkać na tych nieruchomościach w tym okresie. Za te miesiące właściciele nieruchomości będą obowiązani ponosić opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, a gmina świadczyć będzie usługi na rzecz właściciela nieruchomości.

Należy też podkreślić, że zamieszkanie w rozumieniu ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach ma wyłącznie faktyczny charakter i nie należy go utożsamiać z miejscem zamieszkania w rozumieniu Kodeksu cywilnego. Zgodnie z art. 25 Kodeksu cywilnego miejscem zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu. W przypadku zamieszkania w rozumieniu przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nie ma znaczenia, czy dana osoba ma zamiar i wolę stałego pobytu na danej nieruchomości. Istotne jest jedynie, że dana nieruchomość w danym miesiącu jest miejscem, w którym koncentruje się jej aktywność życiowa.

Założenie takie wynika z celu regulacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, którym jest zapewnienie odbioru odpadów komunalnych z tych nieruchomości, na których faktycznie przebywają (bytują) ludzie, a w związku z tym przebywaniem powstają odpady komunalne. W ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach celowo nie posłużono się więc kategorią "miejsce zamieszkania", lecz posłużono się wyłącznie pojęciem "zamieszkiwania". Użycie tego pojęcia jest świadomym zabiegiem legislacyjnym, wskazującym, że na gruncie tej ustawy żadnego znaczenia nie ma zamiar stałego pobytu, a znaczenie ma wyłącznie faktyczne przebywanie danej osoby na nieruchomości. Tym samym w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nacisk położony jest na faktyczne przebywanie (bytowanie) danej osoby na nieruchomości, na koncentrację życia w danym miejscu, co powoduje wytwarzanie na tej nieruchomości odpadów komunalnych przez tę osobę i konieczność zagospodarowania tych odpadów.

W świetle powyższego osoby, które posiadają nieruchomość na terenie innej gminy niż ta, w której są zameldowane, są zobowiązane do uiszczania opłaty za odbiór odpadów komunalnych w miesiącach, w których zamieszkuje daną nieruchomość. Gmina może w ramach wypełnionej deklaracji określić konieczność wskazania gminy, na terenie której będzie wskazane zamieszkiwanie danej osoby. Wówczas gmina może się skontaktować z drugą gminą i ustalić prawdziwość informacji zawartych w deklaracjach. Natomiast osoby zameldowane na terenie kraju, lecz pracujące i przebywające poza granicami kraju nie są

zobowiązane do uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Oczywiście w przypadku powrotu takich osób konieczne byłyby złożenie deklaracji lub zmiana dotychczasowej uzupełniona o tę osobę.

Zasadniczo wyposażenie nieruchomości w pojemniki służące do zbierania odpadów komunalnych oraz utrzymywanie tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym jest obowiązkiem właściciela nieruchomości. Jednakże w związku ze zmianą art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012 r. poz. 391, z późn. zm.) rada gminy może na mocy uchwały przejąć wyposażenie nieruchomości w pojemniki służące do zbierania odpadów komunalnych oraz utrzymywanie tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym w zamian za uiszczoną przez właściciela opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W przypadku gdy gmina nie podejmie ww. uchwały, może realizować wyposażenie w pojemniki w ramach dodatkowej usługi za dodatkową opłatę na zasadach określonych w art. 6r ust. 4 ww. ustawy. Gmina może również realizować tę usługę za pośrednictwem przedsiębiorcy wyłonionego w przetargu, ale jemu również za takie dodatkowe świadczenie należy się dodatkowe wynagrodzenie.

Z wyrazami szacunku

Podsekretarz stanu

Piotr Woźniak

Warszawa, dnia 8 maja 2013 r.